

# Kamervoorzitter moet haar verantwoordelijkheid nemen om rapport van Congocommissie te publiceren

Redactie :: 30/01/2024

Opinie Romain Landmeters e.a.



*De Belgische koning Boudewijn bij de machtsoverdracht in het Congolese Leopoldstad (vandaag Kinshasa) in 1960. Beeld Gamma-Rapho via Getty Images*

Het eindrapport van de bijzondere commissie voor het koloniaal verleden moet gepubliceerd worden, schrijft historicus Romain Landmeters (UCLouvain), gespecialiseerd in koloniale geschiedenis, samen met meer dan 230 namen uit zowel het maatschappelijk middenveld als de academische wereld. Zij vragen dat Kamervoorzitter Éliane Tillieux haar verantwoordelijkheid neemt.

Redactie 30 januari 2024, 06:00 ————— ◆◆◆ —————

Op 19 december 2022 kwam de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de Onafhankelijke Congostaat en het koloniale verleden van België in Congo, Rwanda en Burundi, de gevolgen ervan en de te nemen maatregelen, tot stilstand wegens onenigheid over de te formuleren beleidsaanbevelingen.

**Blijf op de hoogte**

Momenteel heeft u geen permissie gegeven om notificaties te ontvangen. Klik hier voor een popup met meer informatie.

Krijg een melding bij belangrijke Meningen

Een jaar later is er nog steeds één vraag: waarom heeft het federaal parlement het eindrapport van de commissie, dat de inhoud van de gehouden hoorzittingen en de rapporten en conclusies van de door de parlementaire commissie aangestelde wetenschappelijke experts bevat, nog steeds niet gepubliceerd?

Het rapport is in feite al vele maanden voltooid en vertaald door de diensten van de Kamer. Om te worden gepubliceerd en beschikbaar te zijn op de website van de Kamer als een officieel parlementair document, moet het worden goedgekeurd door de rapporterende leden van de commissie. Het lijkt er echter op dat de blokkade zich op politiek niveau situeert, met drie parlementsleden (van N-VA, Vlaams Belang en MR) die besloten het document niet goed te keuren. Het voorzitterschap van de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd op de zaak geattendeerd, maar ondernam geen concrete actie voor een officiële publicatie van dit rapport.

## **Maatschappelijk nut**

Het uitblijven van officiële publicatie van het rapport door de Kamer voor het einde van de zittingsperiode in 2024 zou betekenen dat het definitief verdwijnt en dus niet meer gebruikt kan worden in toekomstige werkzaamheden, politiek of niet. De officiële erkenning en publicatie van dit rapport lijkt ons echter essentieel, naast alle publicaties die het resultaat zijn van individuele initiatieven, voor de vooruitgang van het onderzoek en de maatschappelijke actie rond de Belgische kolonisatie en de gevolgen ervan.

Deze commissie, ter herinnering, heeft twee jaar parlementair werk geleverd, de mobilisatie van een college van deskundigen belast met het opstellen van verslagen en conclusies, evenals honderden raadplegingen en hoorzittingen waarbij een indrukwekkend aantal mensen uit verschillende landen betrokken was. Dit werk heeft ook geleid tot aanzienlijke overheidsuitgaven, die niet verspild mogen worden.

## **Transparantie**

Het blokkeren van dit rapport in het federaal parlement roept vragen op over het maatschappelijk nut van dergelijk politiek werk, maar het roept nog meer vragen op over de democratische transparantie die van een instelling als de Kamer van Volksvertegenwoordigers verwacht wordt.

De bijzondere commissie voor het koloniaal verleden heeft wel degelijk gefunctioneerd en een schat aan kennis en expertise samengebracht. De actoren in dit proces verdienen een verslag van hun inzet, zoals in alle parlementaire werkzaamheden, ook al heeft het niet geleid tot een politiek akkoord.

In het licht van deze politieke impasse, veroorzaakt door de voorstanders van een inertie die gekant is tegen de dekolonisatie van de Belgische samenleving, en in het licht van het stilzwijgen van de voorzitter van de commissie, die nu uit zijn functie is ontheven, is het aan de voorzitter van de Kamer om gebruik te maken van haar gezag en te eisen dat de diensten dit verslag publiceren.

Inderdaad, niets belet een van de belangrijkste personen van het land dit rapport te laten publiceren. Het Brusselse hof van beroep herinnerde haar hieraan in oktober 2022, toen de voorzitter van de Kamer

halsstarrig weigerde het archief van de onderzoekscommissie-Lumumba te overhandigen aan de onderzoeksrechters die belast waren met de zaak over de moord op de Congolese eerste minister.

Voor de goede werking van onze democratie en de plicht tot transparantie die we de burgers verschuldigd zijn, roepen we de voorzitter van de Kamer op om te handelen zodat het eindverslag van de commissie eindelijk door de Kamer wordt gepubliceerd en beschikbaar wordt gesteld.

**Meer dan 230 ondertekenaars, onder wie Romain Landmeters, UCLouvain Saint-Louis Bruxelles; Geneviève Kaninda, Collectif Mémoire Coloniale et Lutte contre les Discriminations; Julien Truddaïu, auteur; Moïse Essoh, Decoloniaal en antiracistisch activist; Gillian Mathys, Ghent University; Sarah Van Beurden, Ohio State University; Guy Vanthemsche, VUB; Idesbald Goddeeris, KU Leuven; Martien Schotsmans, Expert herstelmaatregelen en transitional justice; Ludo De Witte, auteur; Laura Nsengiyumva, Kask/UGent; Lieven Miguel Kandolo, Hand in Hand tegen Racisme; Tracy Bibo Tansia, als burger; Nadia Nsayi, politoloog et auteur; Joseph Gahama, East African University Rwanda; Jacinthe Mazzocchetti, UCLouvain; Sarah Demart, ULB (Observatoire du sida et des sexualités); Jean Omasombo Tshonda (Musée royal de l'Afrique / Université de Kinshasa); Centre d'Art Waza (Lubumbashi); Pitcho Womba Konga, Skinfarma/Congolisation; Lucas Catherine, auteur.**